

ватись вузівські навчальні плани на основі гармонізації та прийнятності для майбутньої професійної сертифікації (тобто гармонізація базової вузівської та майбутньої професійної освіти), визначатись зміст дисциплін, здійснюватись контроль якості підготовки студентів, безпосередньо долучатись до навчального процесу (лекції-зустрічі з практиками, майстер-класи, тренінги).

Вимоги сучасного ринку праці спонукають до того, що вища освіта має виходити за межі однієї спеціальності. Спостерігається «перевиробництво» в Україні бухгалтерів і аудиторів. Тому нинішні випускники повинні набути нових конкурентних переваг (на основі міждисциплінарного підходу), які не були отримані випускниками минулих років. Це може бути досягнуто, наприклад, завдяки розширенню переліку доступних для студентів сертифікаційних програм уже на етапі навчання на бакалавраті та магістратурі. Доцільно кафедрам активізувати застосування у навчальному процесі комп'ютерних технологій та інформаційних систем, опанування студентами спеціалізованих програмних продуктів у галузі обліку, аудиту і оподаткування; спрямувати зусилля на створення інтегрованих навчальних курсів, міждисциплінарних тренінгів, запровадження творчих видів занять у навчальному процесі, удосконалення навчальних планів з посиленням вибіркової компоненти. У сучасній системі підготовки бакалаврів і магістрів важливим залишається набуття студентами навиків наукових досліджень, посилення ролі та навичок самостійної роботи у процесі навчання, що сприяє їх саморозвитку та самоорганізації, виробленню лідерських якостей майбутніх випускників.

Також, важливими аспектами удосконалення підготовки бухгалтерів і аудиторів є зростання значення етичних, моральних цінностей у професії, соціальної відповідальності; поглиблене вивчення іноземних мов, фінансового та міжнародного права; ширше запровадження дистанційного і віртуального навчання, відкритих онлайн-курсів.

Для реалізації на практиці зазначених вище шляхів удосконалення підготовки фахівців з обліку і аудиту необхідні відповідні зміни у принципах організації навчального процесу, критеріях поточного та підсумкового оцінювання знань студентів; підвищення рівня інформатизації навчального процесу, розширення спектру застосування інформаційних технологій; посилення матеріально-технічної бази навчального процесу, впровадження заходів щодо мотивації та стимулюванню студентів і викладачів до отримання якісної вищої освіти.

Загалом, основою успіху професійної діяльності бухгалтерів і аудиторів повинні стати «Освіта протягом всього життя» і вміння адаптуватись до нових умов діяльності та викликів (соціальних, економічних, політичних).

Позднякович О.Є., к.ф.-м.н., доцент кафедри комп'ютерної математики та інформаційної безпеки

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ У ПІДГОТОВЦІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИХ ФАХІВЦІВ

Сучасний ринок праці вимагає від кожного працівника високого рівня підготовки, наявності трудового стажу, а також повного використання трудового потенціалу для досягнення високої продуктивності праці. Формування перелічених професійних характеристик особистості здійснюється в період проходження навчання у вищих навчальних закладах. Саме у системі вищої освіти формується інтелектуальна еліта нації. Фахівці з вищою освітою є показником освіченості, цивілізованості країни, її професійного, наукового потенціалу і конкурентоспроможності.

Соціальна відповідальність – відповідальність вищих навчальних закладів перед суспільством за результати і якість своєї професійної діяльності.

Основою соціальної відповідальності вищих навчальних закладів є надання високоякісних і затребуваних суспільством навчальних послуг, а також проведення актуальних наукових досліджень. Водночас ця відповідальність виявляється і у виконанні ними функцій роботодавця для співробітників, учасника соціальних відносин у суспільстві, учасника економічних і політичних відносин з державою, ділового партнера.

На розумінні потреб суспільства, зменшуючи бар'єри для розвитку та поширення професійних знань, рівня культури, здоров'я та благополуччя через своїх студентів і випускників, будується корпоративна соціальна відповідальність вищих навчальних закладів.

Порівняно з вітчизняними вищими навчальними закладами, для яких питання корпоративної соціальної відповідальності є достатньо новими, закордонні університети вже розвинули цю сферу до високого рівня. Отже, для ефективного впровадження корпоративної соціальної відповідальності у вітчизняних освітніх закладах доцільно вивчити зарубіжний досвід і можливості його імплементації в Україні.

Дослідження корпоративної відповідальності провідних освітніх закладів світу, які були проведені вченими, дозволяють зробити висновок: сьогодні роль університетів полягає не просто в наданні освітніх послуг і розвитку наукових досліджень, а й у тому, щоб всебічно розвивати особистість та сприяти сталому розвитку суспільства загалом.

Соціальна відповідальність серед вищих навчальних закладів України ще слабо розвинена, хоча не можна стверджувати, що вона взагалі не представлена. Основна відповідальність полягає у забезпеченні високої якості освітнього процесу. Головні напрями соціальної діяльності вітчизняних освітніх закладів співпадають зі світовими. Це благодійність, турбота про навколишнє середовище та проведення навчально-освітніх заходів для населення.

Для впровадження корпоративної соціальної відповідальності в освітньому закладі необхідно сформулювати сильну команду, яка, перш за все, має провести такі заходи:

— визначити конкретні цілі, досягнення яких забезпечить задоволення потреб громадськості в даному закладі;

— знайти доступні джерела для імплементації корпоративної соціальної відповідальності серед локальних, регіональних чи національних партнерів;

— дослідити найкращі приклади впровадження корпоративної соціальної відповідальності у освітніх закладах і розробити план їхньої адаптації у своєму.

Література

1. Заярна Н. М., Краєвський С. Б. Використання трудового потенціалу студентів як один із шляхів підвищення професійного рівня молодих спеціалістів // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – № 20.13. – с. 348–351.

2. Грішнова О. А., Бех С. В. Соціальна відповідальність університетів України: порівняльний аналіз та основні напрями розвитку // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія: Економіка. – 2014. – № 158. – С. 11–17.

3. Офіційний веб-портал КНУ імені Тараса Шевченка // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.univ.kiev.ua>.

4. Офіційний веб-портал Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут» // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.kpi.ua>.

*Примостка Л.О., д.е.н., професор,
завідувач кафедри менеджменту банківської діяльності*

ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»

У ХХІ столітті перед національними системами освіти постають проблеми, які мають загальносвітовий контекст. Вплив глобалізації як об'єктивного та домінуючого чинника розвитку цивілізації на сучасному етапі загострює проблеми пошуку конкурентних переваг як на державному рівні (системи вищої освіти), так і для окремих вищих навчальних закладів. У сучасних умовах збільшується кількість навчальних закладів, зростає ринок освітніх послуг, розширюються географічні межі для навчання. З розвитком мережі Інтернет розширюються можливості отримання он-лайн освіти, коли лекції професорів провідних університетів можна слухати в будь-якій точці світу. Відтак, можливості для отримання якісної освіти стають практично безмежними. Все це зумовлює стрімке зростання конкуренції між вищими навчальними закладами, стратегія розвитку яких спрямована на завоювання чи утримання позицій на ринку освітніх послуг.

У сучасних умовах проблеми забезпечення високої якості освіти та підготовки фахівців, які були б конкурентоздатними на міжнародному ринку праці, набувають нового змісту та стають все актуальнішими. На вирішення цих завдань спрямовано новий перелік спеціальностей. Традиційно фахівці для банківської сфери навчалися за спеціальністю «Фінанси і кредит», в межах якої виокремлювалися спеціалізації «Фінанси», «Кредит», «Оподаткування». Нова спеціальність «Фінанси, банківська справа і страхування» передбачає набуття студентами дуже широкого спектру компетенцій, оскільки включає такі напрями, як державні фінанси, корпоративні фінанси, банківська справа та страхування. Вищим навчальним закладам делегується право на свій розсуд визначати перелік спеціалізацій у межах спеціальності або ж не виокремлювати їх. Цілком очевидно, що підготувати повноцінного фахівця за чотири роки (термін підготовки бакалавра) за всіма названими напрями надзвичайно складно. До того ж це надзвичайно збільшує навантаження на студентів.